

guruan. Hots, ez da planteamendu berririk egin. Megaziklo batzu gorabehera, aurrekoari eutsiz jarraituko du Loiolako Herri Irratiak. Ez al zitekeen pentsa, esate baterako, Loiolako eta Donostiako Herri Irratiak bat eginaz Euskal Herrirako Irrati on bat eratztea? Programa zenbait bateratsu egitea ez da aski, oinharritzko ajearekin jarraitzen bait dugu, hots, Euskal Herri osorako hedadurarik ez duela batek ere. Bakoitza, berrikuntzan ere, bere alde-
tik ibili beharrea, bat egin eta irratetxe indartsu bat sortzea posible dela, eta agian oraindik posible dela, sinetsi nahi dut.

Holatsuko planketa baterako laguntza eska zekiokkeen herriari. Erantzun-puntta bat, herriaren emankortasun honetan ikusi dugu. Herriaren eta zenbait erakunderen laguntza zihurtaturik izan zitekeen, hauzia argi eta garbi plazaratu izan balitz. Ez dut holako asmoren berririk. Ez saiatu izatean dagoke errua. Aukera alferrik galdu bat agian? ■ *Joan Altzibar.*

C. I. E. M. E. N.

Gutiengo Etniko eta Nazionalen alde

Orain dela urte t'erdi sortu zen CIEMEN (Centro Internazionale Escarré sulle Minoranze Etniche e Nazionali), Kultur asoziazio bezala. Estatutuen 2. artikulua dioenez, bi asmo eta helburu nagusi ditu asoziazioak: a) Gutiengo etniko eta nazionalen arazoak hobeto ezagutaraztea; b) Gutiengo horik lege-, politik-, gizarte- eta kultur mailan berrezagatuak izan daitezen laguntzea.

Bere etxe nagusia Milano-n jarri du Asoziazioak. Baina bere internazionaltasunari atxekiz, dagoeneko idazkaritza bat irekia du Ipar Catalunyan, Sant Miquel de Cuixà-n hain zuzen ere.

Gutiengo etnikoek eta nazionalek, herri direnez, «erakusten dituzten desberdintasun historikoak, kulturazkoak, etab. —dio CIEMENek bere aurkezpenean—, funtsezko ekarriak dira, gizadi zuzenago eta anaikorragoa eratzeko. Hala ere, oso nabariak diren arrazoinengatik, 'gutiengoek' ez dute beren buruak agertzeko eta beren eskubide utzezinak errebindikatzeko aski tresna».

Hiru mailatan egiten du lana batez ere CIEMENek: Dokumentazio zentru bezala, informakuntz organismo bezala, eta elkartopaketan une bezala.

«Minoranze» Aldizkaria

Asoziazioak *Minoranze* («Gutiengoak») Aldizkaria argitaratzen du. Italiaraz; baina katalanezko eta frantsesezko laburpen eta guzti. Gai nagusiren bat erabiltzen du zenbaki bakoitzak; gehienetan nazio

ukatu edo gutiengoren baten aurkezpena egiten du: bertako ekonomi, kultur, gizarte eta politik arazoak azalduz, etab.

Beste sail garrantzizko bezala *Agiriak* izenekoa du, Gutiengoan aldeko edo Gutiengoan beraien hainbat agiri ematen dituena. Azkenik, Asoziazioaren beraren ekintzen kronika ematen du.

Laster datozenetako zenbaki bat Euskal Herriari buruz argitaratzekoa da. Honelako aldizkaritan, eta Europan behintzat, bakarra dela uste dut, zuzen-zuzenean eta bakarrik Nazio ukatuei eta Gutiengo etnikoei buruz ari dena. Benetan haintzakotzat hartzekoa dela esango nuke.

Nazio ukatuen hauitegi herritarra

1976ko abuztuak 22-29 bitartean mintegi bat antolatu zuen Asoziazioak Sant Miquel de Cuixà-n. Gaia: «Nazioarteko legetza eta gutiengo etnikoak».

Mintegiaren ondorio bezala, eta eskuhartu zutenek denek batean, *Nazio ukatuen aldeko nazioarteko justizi hauitegi herritarra* eraikitzea erabaki zuten.

Hiru arrazoin jartzen dituzte Hauitegia eraikitzearen oinharri bezala:

1. — Nazio ukatu gehienek dituzten egoera juridikoa, sozio-politikoa eta kulturazkoa;
2. — Estatuak landuriko eta ezarririko nazioarteko legetzak ez diela nazio ukatuei beren erreibindikapenak aurrera eramateko zirrirturik ematen;
3. — Nazio ukatuak eskubide estatal eta nazioartekoez gabeturik daudela, eta horregatik ezin dituztela beren justizi eta askatasun asmoak bideratu.

Hauitegia osatzeko gizonak, Nazio ukatuetak milioika gizonak jasaten duten egoera horretaz jabeturik daudenak izango dira. Beraien izango dira nazionalitate horien ordezkari, munduaren aurrean eta bereziki Estatu zapaltzaileen aurrean, Nazio ukatuen zapalkuntza salatuko eta horien eskubideak nabarmeneraziko dituztenak.

Asoziazio hau, oraindik hasi berria bada ere, garrantzi handikoa izan daitekeela uste dut, Europa mailan batez ere. Eman dituen urratsak tinkoak izan dira. Europako (eta munduko) Nazio ukatu eta Gutiengo guztietara hedatzea beharrezkoa da, hauen kontzientzia pizteko edota horien burruka aurrera bultzatzeko.

Euskaldunoi dagokigunez, gure askatasun burruka eta gure nazio erreibindikapenak ezingo ditugu bakarrik aurrera eramanez; Europa osoko eta munduko Herri zapalduen, Nazio ukatuen eta Gutiengo baztertuen burrukak bateraturik joan behar du. ■ *P. Kortabarria.*